

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 29/2019-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze, Garbiarska 1081/2, Košice, zastúpenej advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., Laurinská 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Timcsák, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 207/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s.,

Garbiarska 1081/2, Košice, ktorej obchodné meno je v súčasnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 207/2009 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza:

„Dňa 21. 5. 2009 podala sťažovateľka na Okresný súd Košice I žalobu na ochranu dobrej povesti v zmysle ustanovenia § 19b zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov proti odporcovi [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ]... Následne ešte v roku 2009 bola vec postúpená Okresnému súdu Bratislava II, ktorý o nej koná pod sp. zn. 14 C/207/2009...

Napriek tomu, že konanie na súde prvej inštancie začalo už v roku 2009 (pričom v roku 2009 zároveň vo veci začal konať aj miestne príslušný súd), nebolo ku dňu podania tejto sťažnosti na súde prvej inštancie vo veci rozhodnuté. Nie je pritom ani predpoklad, že by o nároku sťažovateľa súd prvej inštancie v blízkom čase vôbec mohol rozhodnúť. Podľa názoru sťažovateľa tým došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj k porušeniu jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Sťažovateľka žiada, aby Ústavný súd SR vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, na správanie sa účastníkov konania a na to, čo je predmetom konania. Poukazujeme najmä na skutočnosť, že za 7 rokov trvania súdneho konania neskončilo konanie pred súdom prvej inštancie pričom (s ohľadom na stav veci) ani skoré skončenie konania pred súdom prvej inštancie nemožno predpokladať. Vzhľadom na skutočnosť, že ani po siedmich rokoch od začiatku konania nebolo vo veci rozhodnuté sťažovateľka považuje za odôvodnené priznať finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- EUR (päťtisíc eur).“

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Rapid life životná poisťovňa, a. s. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C/207/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C/207/2009 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Rapid life životná poisťovňa, a. s., sa priznáva finančné zadostučenie v sume 5.000,- EUR (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť Rapid life životná poisťovňa, a. s. trovy právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta, že v napadnutom konaní okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval

uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka v sťažnosti bližšie neodôvodňuje namietané porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom. Argumentuje celkovou dĺžkou napadnutého konania, ktoré ku dňu podania sťažnosti trvalo 7 rokov bez meritórneho rozhodnutia.

Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami, v súlade so zisteniami pri príprave predbežného prerokovania dospel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť.

K otázke posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) ústavný súd pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitost' veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam pre účastníkov konania.

Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno formulovať vždy s ohľadom na uvedené faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je nutné ku každej veci pristupovať individuálne.

Zo zistení ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dopytom na okresnom súde vyplynulo, že sťažovateľka v napadnutom konaní v decembri 2017 podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vzala žalobu v celom rozsahu späť, čím rezignovala na ochranu svojich práv (II. ÚS 717/2017).

Za okolností, keď sama sťažovateľka svojím procesným úkonom vyvolala konanie okresného súdu smerujúce k zastaveniu napadnutého konania, a to aj napriek tomu, že v jeho priebehu podľa jej tvrdenia došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), je zjavne neodôvodnené, aby sa v konaní pred ústavným súdom domáhala ústavnej ochrany a vyslovenia porušenia svojho základného práva namietaným postupom okresného súdu.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou

namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv s'ťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto s'ťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07) .

Ústavný súd sumárne konštatuje, že súčasný stav napadnutého konania, kde okresný súd v súčasnosti bude expedovať uznesenie o zastavení konania na základe prejavenej vôle s'ťažovateľky (späťvzatie žaloby v celom rozsahu, pozn.), vylučuje u s'ťažovateľky pretrvávajúceho stavu právnej neistoty v napadnutom konaní.

Záver ústavného súdu je taký, že z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti okolností prípadu s'ťažovateľky neumožňujú namietané priet'ahy v napadnutom konaní kvalifikovať ako porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

Na tomto základe ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže s'ťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch s'ťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2019